

EAJ/PNVren MOZIOARI ERANTZUNEZ EHBILDUK AURKEZTUTAKO MOZIA

EAEEn Gizarte Zerbitzuei buruzko 12/2008 Legeak, zerbitzu sozialetarako eskubidea eskubide subjektibotzat aldarrikatu zuen, herritartasunari dagokion eskubidea den aldetik. Baina, errealitateak agerian utzi du helburu hori ez betetzeaz gain, lurraldeen arteko desoreka eta desberdintasunak, ondorioz, pertsonen artekoak, murriztu beharrean, azken urteotan areagotu egin direla: prestazio eta zerbitzu publikoen estaldura gutxitu edin da eta hauek eskuratzeko oztopoak ez dira ezabatu.

Ohiko zaintza-sistemak gainbehera izan dute eta erakundeek ez dute beharrezkoa den erantzunik euskal gizartean sortzen ari diren zaintza beharrentzat. Ondorioz, egun indarrean dauden zaintza sistemak nagusiki, eskasak, prekarioak eta desberdintasun sozialen sortzaile dira eta ez dira libreki aukeratuak.

Zaintzen antolaketa gaur egun ezagutzen dugun moduan ez da jasangarria. Biztanleriaren zahartzearen ondoriozko desoreka demografikoak zaintza lanak areagotu ditu, eta are gehiago areagotuko ditu etorkizunean. Zaintzaren krisi sakon batean murgildurik gauden honetan, zaintza beharrezkoa den ondasun unibertsal bezala onartu, zaintza lanak familia eremutik atera eta emakumeon bizkarretik kendu eta zaintzen duten erakundetzeak sortzea da herri bezala dugun premia handienetako bat.

Horrela, ezinbesteko gertatzen da zaintzen demokratizaziorako bidean jauzi bat eman eta Gizarte Zerbitzuen Legean aurreikusitako Zaintza duin eta unibertsalak bermatuko dituen Sistema Publikoaren erakundetze berri bat; gizarte zerbitzuei dagokionean, arrakala sozialak saihestuko dituen herritarrentzako izaera publiko eta bakarra izango duena.

Zaintza sistema publiko komunitarioa eraikitzeke, behetik gora egiten den prozesu baten beharra daukagu, eta horretarako eztabaidaguneak, ezberdinen arteko harreman espazioak eta kontsentsuak topatzeko borondatea ezinbestekoak dira. Esaten denaz gain, egiten den moduak izugarritzko garrantzia du honelako herri erronka baten aurrean. Eta praktikan orain arte ikusitakoak argi erakusten digu antzeko apustua egiteko borondate politikorik ez dagoela.

Gaiaren inguruan lanean aritu den eta badabilen mugimendu feminista, sindikatuak, eragile sozial ezberdinak eta hirugarren sektoreko eragileei merezi duten onarpena eman behar zaie. Guztien hausnarketa, ekimena eta proposamenak ezinbestekoak dira prozesu honetan. Besteak beste, balorean jarri nahi dugu elkarlanerako helburuz sortu den dinamika mobilizatzailea, zeinak greba feminista orokor baten bidez zaintzen krisia mahaigaineratu eta aldaketarako erronkak norabidetu nahi dituen.

EAEko Berdintasun Legearen erreformak dakarren bezala, “Pertsona guztiek zaintzak jasotzeko duten eskubidea bultzatuko da, zaindutako pertsonen autonomia sustatzen dela bermatuta eta emakumeek eusten dituzten familia-oinarriko zaintza-ereduak ez erreproduzitzea lehenesten duten neurriak abian jarrita”. Honetarako, besteak beste “Euskal botere publikoek zaintzen hornidura unibertsala eta publikoa sustatu behar dute, Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren eta zerbitzu eskuragarri, malgu, kalitateko eta eskuraerrazen bidez, autonomia funtzional nahikoa ez izateagatik eguneroko jardunetarako beren kabuz baliatu ezin diren pertsonen zaintza-beharrizanei erantzuteko. Hori guztia zaintza profesionalen sektorean lan-baldintza duinak bermatuz egingo da”.

Ondorioz,

- Ongizate Estatuaren egiazko zutabe izango litzatekeen, zaintza duin eta unibertsalerako eskubidea bermatzeko erakundetze berri baten sortzeko prozesua abiatzea ezinbesteko jotzen dugu.
- Euskal Gizarte Zerbitzuen Sistemari aurreikusitako zaintzara zuzendutako prestazio eta zerbitzuak eta horiek garatzeko eta horien sarea hedatzeko inbertsioak argi definitu beharko dira.
- Pertsonen zaintzak ezin du negozio izan eta Gizarte Zerbitzuen desmerkantilizazioa eta zaintza sektoreko lan baldintzak duintzeko prozesua abiatzea ezinbesteko jotzen da.
- Gizarte Zerbitzuen doakotasuna bermatzeko prozesu graduala abiaraztea.
- Zerbitzuen finantziarioaren inguruko eztabaida ireki beharko da. Zaintza publikoak behar bezalako finantzazio publikoa behar du. Gaur egun kudeaketa publiko soiletik ezinezkoa da zaintza eredu duin bat antolatzea eta ekimen pribatuei ateak erabat ireki izanaren arriskuak jasaten ari gara.

Elgetan, 2023ko abenduaren 19an.

Izpta IBON UNZETABARRENETXEA GALLEGO
Elgetako EHBildu udal taldeko bozeramalea

